

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-132/21-1

Υπόθεση C-132/21

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

3 Μαρτίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Fővárosi Törvényszék (πρωτοδικείο Βουδαπέστης, Ουγγαρία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

2 Μαρτίου 2021

Προσφεύγων:

BE

Καθής:

Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (εθνική αρχή προστασίας δεδομένων και ελευθερίας της πληροφόρησης, Ουγγαρία)

Φόναρσι Τόρνένσζέκ (πρωτοδικείο Βουδαπέστης, Ουγγαρία)

Παρεμβαίνουσα υπέρ της καθής: Budapesti Elektromos Művek Zártkörűen Működő Részvénytársaság ([*παραλειπόμενα*] Βουδαπέστη [*παραλειπόμενα*])

[*παραλειπόμενα*] [ζητήματα εθνικού δικονομικού δικαίου]

Αντικείμενο της δίκης: Ένδικη διοικητική προσφυγή κατά διοικητικής απόφασης [*παραλειπόμενα*] στον τομέα της προστασίας των δεδομένων

Απόφαση:

Το αιτούν δικαστήριο κινεί διαδικασία προδικαστικής παραπομπής ενώπιον του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, προκειμένου αυτό να [**σελ. 2 του πρωτοτύπου**] ερμηνεύσει τα άρθρα 51, παράγραφος 1, 52, παράγραφος 1, 77,

παράγραφος 1, και 79, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της οδηγίας 95/46/ΕΚ, καθώς και το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων σε σχέση με τις προαναφερθείσες διατάξεις.

Το αιτούν δικαστήριο υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης τα εξής προδικαστικά ερωτήματα:

1. Έχουν τα άρθρα 77, παράγραφος 1, και 79, παράγραφος 1, του [κανονισμού 2016/679] την έννοια ότι η διοικητική προσφυγή που προβλέπεται στο άρθρο 77 συνιστά μέσο άσκησης δημόσιων δικαιωμάτων, ενώ η δικαστική προσφυγή που προβλέπεται στο άρθρο 79 αποτελεί μέσο για την άσκηση ιδιωτικών δικαιωμάτων; Σε περίπτωση καταφατικής απάντησης, πρέπει εξ αυτού να συναχθεί ότι η εποπτική αρχή, στην οποία εναπόκειται να αποφανθεί επί των διοικητικών προσφυγών, έχει κατά προτεραιότητα αρμοδιότητα να διαπιστώσει την ύπαρξη παράβασης;
2. Όταν το υποκείμενο των δεδομένων —το οποίο θεωρεί ότι η επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που το αφορά συνιστά παράβαση του κανονισμού 2016/679— ασκεί συγχρόνως το δικαίωμά του να υποβάλει καταγγελία δυνάμει του άρθρου 77, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, και το δικαίωμά του άσκησης δικαστικής προσφυγής δυνάμει του άρθρου 79, παράγραφος 1, του ίδιου κανονισμού, πρέπει να θεωρηθεί ότι ερμηνεία σύμφωνη με το άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων συνεπάγεται:
  - α) ότι η εποπτική αρχή και το δικαστήριο υποχρεούνται να εξετάσουν την ύπαρξη παράβασης κατά τρόπο ανεξάρτητο, επομένως, δύνανται να καταλήξουν σε διαφορετικά αποτελέσματα· είτε
  - β) ότι η απόφαση της εποπτικής αρχής έχει προτεραιότητα όσον αφορά την εκτίμηση της διάπραξης παράβασης, λαμβανομένων υπόψη των εξουσιών που προβλέπονται στο άρθρο 51, παράγραφος 1, του κανονισμού 2016/679 και των εξουσιών που παρέχει το άρθρο 58, παράγραφος 2, στοιχεία β' και δ', του ίδιου κανονισμού;
3. Έχει η ανεξαρτησία της εποπτικής αρχής, την οποία κατοχυρώνουν τα άρθρα 51, παράγραφος 1, και 52, παράγραφος 1, του κανονισμού 2016/679, την έννοια ότι η αρχή αυτή, όταν εξετάζει και αποφαινεται επί της καταγγελίας του άρθρου 77, είναι ανεξάρτητη από την τελεσίδικη απόφαση του αρμόδιου βάσει του άρθρου 79 δικαστηρίου, με αποτέλεσμα να μπορεί ακόμη και να εκδώσει διαφορετική απόφαση σχετικά με την ίδια εικαζόμενη παράβαση;

[*παραλειπόμενα*] [ζητήματα εθνικού δικονομικού δικαίου]

Σκεπτικό

- 1 Το αιτούν διοικητικό δικαστήριο, το οποίο επιλαμβάνεται διαφοράς σχετικής με την προστασία των δεδομένων, ζητεί από το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: Δικαστήριο), βάσει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, να προβεί σε αναγκαία για την επίλυση της διαφοράς της κύριας δίκης ερμηνεία ορισμένων διατάξεων του δικαίου της Ένωσης.

Αντικείμενο της κύριας δίκης και κρίσιμα πραγματικά περιστατικά

- 2 Ο προσφεύγων παρέστη ως μέτοχος της παρεμβαίνουσας ανώνυμης εταιρίας (στο εξής: υπεύθυνης επεξεργασίας) στη γενική συνέλευση των μετόχων της εν λόγω εταιρίας που πραγματοποιήθηκε στις 26 Απριλίου 2019, κατά τη διάρκεια της οποίας έθεσε επανειλημμένως ερωτήσεις στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου και σε άλλους παρισταμένους στη γενική συνέλευση. Στη συνέχεια, ο προσφεύγων ζήτησε από την υπεύθυνη επεξεργασίας να του παραδώσει, ως ίδια προσωπικά δεδομένα, το φωνογράφημα που είχε καταχωριστεί κατά τη διάρκεια της γενικής συνέλευσης. Η υπεύθυνη επεξεργασίας έκανε δεκτό το αίτημα αυτό, αλλά παρέδωσε στον προσφεύγοντα αποκλειστικά τα αποσπάσματα που περιείχαν τη δική του ομιλία και όχι εκείνα που περιλάμβαναν την ομιλία άλλων προσώπων. Ο προσφεύγων υπέβαλε καταγγελία ενώπιον της καθής, υπό την ιδιότητά της ως εποπτικής αρχής, ζητώντας από αυτήν, αφενός, να διαπιστώσει ότι η υπεύθυνη επεξεργασίας ενήργησε παρανόμως, κατά παράβαση του κανονισμού 2016/679, μη παραδίδοντάς του το φωνογράφημα της γενικής συνέλευσης των μετόχων —συμπεριλαμβανομένων, ιδίως, των απαντήσεων στις ερωτήσεις του— και, αφετέρου, να υποχρεώσει την υπεύθυνη επεξεργασίας να παραδώσει το εν λόγω φωνογράφημα. Η καθής διαπίστωσε την έλλειψη παράβασης και με απόφαση της 29ης Νοεμβρίου 2019 [*παραλειπόμενα*] απέρριψε την καταγγελία του προσφεύγοντος.
- 3 Ο προσφεύγων άσκησε ένδικη διοικητική προσφυγή κατά της απόφασης της καθής —ζητώντας ως κύριο αίτημα τη μεταρρύθμισή της και, επικουρικός, την ακύρωσή της— προσφυγή η οποία αποτελεί την αιτία της διαφοράς της κύριας δίκης, η οποία εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου. Η καθής επανέλαβε τη θέση που υιοθέτησε στην απόφαση και ζητεί την απόρριψη της ένδικης διοικητικής προσφυγής.
- 4 Παράλληλα, ο προσφεύγων άσκησε αγωγή ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων ασκώντας τα δικαιώματά του δυνάμει του άρθρου 79 του κανονισμού 2016/679. Το δευτεροβάθμιο δικαστήριο που επιλήφθηκε της υπόθεσης έκρινε με τελεσίδικη απόφαση ότι η υπεύθυνη επεξεργασίας είχε προσβάλει το δικαίωμα του προσφεύγοντος να αποκτήσει πρόσβαση στα δεδομένα του προσωπικού χαρακτήρα, δεδομένου ότι, παρά το αίτημά του, δεν είχε θέσει στη διάθεσή του τα αποσπάσματα του φωνογραφήματος [σελ. 4 του πρωτοτύπου] που είχε καταχωριστεί κατά τη διάρκεια της γενικής συνέλευσης των μετόχων, τα οποία

περιείχαν τις απαντήσεις στις ερωτήσεις του. Κατά συνέπεια, το εν λόγω δικαστήριο διέταξε την υπεύθυνη επεξεργασίας να παραδώσει στον προσφεύγοντα τα εν λόγω αποσπάσματα. Ο προσφεύγων ζήτησε, στο πλαίσιο της ένδικης διοικητικής διαδικασίας, να ληφθεί υπόψη η απόφαση του πολιτικού δικαστηρίου.

Λόγοι υποβολής της αιτήσεως προδικαστικής απόφασεως και επιχειρήματα των διαδίκων

- 5 Κατόπιν της τελεσίδικης απόφασης του πολιτικού δικαστηρίου η καθής πρότεινε, στο πλαίσιο της ένδικης διοικητικής διαδικασίας, την κίνηση διαδικασίας προδικαστικής παραπομπής, για τον λόγο ότι υφίστανται παράλληλες αρμοδιότητες μεταξύ της εποπτικής αρχής και των πολιτικών δικαστηρίων. Το αιτούν δικαστήριο συμφωνεί με την εξέταση του ζητήματος αυτού και εκτιμά ότι είναι αναγκαίο για την επίλυση της διαφοράς να οριοθετηθούν οι παράλληλες αρμοδιότητες, γεγονός που καθιστά αναγκαία τη νομική ερμηνεία από πλευράς του Δικαστηρίου.
- 6 Κατά την άποψη της καθής, από το άρθρο 57, παράγραφος 1 στοιχείο α', του κανονισμού 2016/679, μπορεί να συναχθεί ότι η εποπτική αρχή είναι κατά προτεραιότητα αρμόδια για την εποπτεία της ορθής εφαρμογής του κανονισμού αυτού και είναι η κατά προτεραιότητα εγγυήτρια της προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα στον τομέα του δημόσιου δικαίου. Εντούτοις, ούτε ο κανονισμός 2016/679 ούτε οι εθνικοί δικονομικοί κανόνες καθορίζουν τη σχέση μεταξύ της διοικητικής αρμοδιότητας και της αρμοδιότητας των πολιτικών δικαστηρίων, τα οποία αποτελούν δευτερεύον επίπεδο έννομης προστασίας, γεγονός που δημιουργεί θεμελιώδες πρόβλημα ασφάλειας δικαίου. Η καθής υποστηρίζει ότι λόγω των ιδιοτήτων των εθνικών δικονομικών κανόνων η εποπτική αρχή δεν μπόρεσε να μετάσχει στη σχετική με την υπό κρίση υπόθεση αστική διαδικασία, ούτε καν ως παρεμβαίνουσα, και επομένως δεν ήταν σε θέση να προβάλει την άποψή της σε αυτήν. Διαβεβαιώνει ότι η υπό κρίση υπόθεση δεν είναι μεμονωμένη και ότι γνωρίζει πλείονες διαδικασίες αυτού του είδους, στις οποίες για την ίδια παράβαση το υποκείμενο των δεδομένων κίνησε παράλληλα διοικητική και αστική διαδικασία.
- 7 Ο προσφεύγων θεωρεί ότι τόσο η εθνική νομοθεσία όσο και ο κανονισμός 2016/679 παρέχουν στα υποκείμενα των δεδομένων τη δυνατότητα να ασκήσουν τα δικαιώματά τους έναντι των υπευθύνων επεξεργασίας και ενώπιον των πολιτικών δικαστηρίων. Τα πολιτικά δικαστήρια είναι σαφώς αρμόδια να εξετάζουν τις παραβάσεις που αφορούν την προστασία των δεδομένων και να επιδικάζουν αποζημίωση λόγω ηθικής βλάβης. Κατά τον προσφεύγοντα, το δικαστήριο που διεξάγει διαδικασία στον τομέα της προστασίας των δεδομένων ουδόλως δεσμεύεται από την απόφαση της εποπτικής αρχής.

Σχετικές νομικές διατάξεις

8 Νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης [σελ. 5 του πρωτοτύπου]

Κανονισμός 2016/679:

άρθρο 51, παράγραφος 1

άρθρο 52, παράγραφος 1

άρθρο 57, παράγραφος 1, στοιχεία α' και στ'

άρθρο 58, παράγραφος 2, στοιχεία β' και δ'

άρθρο 77, παράγραφος 1

άρθρο 78, παράγραφος 1

άρθρο 79, παράγραφος 1

άρθρο 82, παράγραφος 6

Χάρτης των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων: άρθρο 47

9 Εθνική νομοθεσία

Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (νόμος CXII του 2011, σχετικά με το δικαίωμα αυτοπροσδιορισμού σε θέματα πληροφοριών και την ελευθερία των πληροφοριών· στο εξής: νόμος σχετικά με τις πληροφορίες)

Άρθρο 22

Κατά την άσκηση των δικαιωμάτων του το υποκείμενο των δεδομένων μπορεί σύμφωνα με τις διατάξεις του κεφαλαίου VI:

α) να ζητήσει από την [Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (εθνική αρχή προστασίας δεδομένων και ελευθερίας της πληροφόρησης· στο εξής: Αρχή)] να κινήσει έρευνα σχετικά με τη νομιμότητα μέτρου ληφθέντος από τον υπεύθυνο επεξεργασίας, στην περίπτωση που ο τελευταίος περιόρισε την άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων, όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 14, ή απέρριψε αίτηση του υποκειμένου των δεδομένων με την οποία αυτό επεδίωκε την άσκηση των δικαιωμάτων του, καθώς και

β) να ζητήσει από την Αρχή να διεξαγάγει διοικητική διαδικασία προστασίας των δεδομένων, στην περίπτωση κατά την οποία το υποκείμενο των δεδομένων θεωρεί ότι, κατά την επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή, κατά περίπτωση, ο

εντολοδόχος αυτού ή ο εκτελών την επεξεργασία, που ενεργεί βάσει των εντολών του, παρέβη τις διατάξεις σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπονται από τη νομοθεσία ή από δεσμευτική νομική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Άρθρο 23 [σελ. 6 του πρωτοτύπου]

1. Το υποκείμενο των δεδομένων έχει δικαίωμα δικαστικής προσφυγής κατά του υπευθύνου επεξεργασίας ή του εκτελούντος την επεξεργασία —όσον αφορά τις πράξεις επεξεργασίας που εμπíπτουν στο πεδίο δραστηριότητας του τελευταίου— στην περίπτωση που θεωρεί ότι, κατά την επεξεργασία των δεδομένων του προσωπικού χαρακτήρα, ο υπεύθυνος επεξεργασίας ή, κατά περίπτωση, ο εντολοδόχος αυτού ή ο εκτελών την επεξεργασία που ενεργεί βάσει των εντολών του παρέβη τις διατάξεις σχετικά με την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που προβλέπονται από τη νομοθεσία ή από δεσμευτική νομική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

[...]

4. Διάδικοι στη δίκη μπορούν επίσης να είναι εκείνοι οι οποίοι, κατά τα λοιπά, δεν έχουν ικανότητα διαδίκου. Η Αρχή μπορεί να παρέμβει στη δίκη υπέρ του υποκειμένου των δεδομένων.

5. Αν το δικαστήριο κάνει δεκτή την προσφυγή, διαπιστώνει την ύπαρξη παράβασης και διατάσσει τον υπεύθυνο επεξεργασίας ή, κατά περίπτωση, τον εκτελούντα την επεξεργασία:

- α) να παύσει την παράνομη επεξεργασία,
- β) να αποκαταστήσει τη νομιμότητα της επεξεργασίας των δεδομένων ή/και
- γ) να βεβαιωθεί επακριβώς σχετικά με ορισμένη συμπεριφορά, με σκοπό να διασφαλιστεί η άσκηση των δικαιωμάτων του υποκειμένου των δεδομένων,

και, κατά περίπτωση, αποφαινεται ταυτοχρόνως επί των αιτημάτων αποζημίωσης για υλικές ζημιές και λόγω ηθικής βλάβης.

[παραλειπόμενα] [στοιχεία δημοσίευσης της απόφασης που μνημονεύεται στην προηγούμενη σκέψη]

Άρθρο 38

1. Η Αρχή είναι αυτόνομος οργανισμός της κρατικής διοίκησης.
2. Στην Αρχή ανατίθεται η εποπτεία και η προώθηση της εφαρμογής του δικαιώματος προστασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και αναζήτησης δεδομένων δημόσιου συμφέροντος και δεδομένων που έχουν δημοσιοποιηθεί για λόγους δημόσιου συμφέροντος, όπως επίσης και η προώθηση της ελεύθερης

κυκλοφορίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2α. Η Αρχή ασκεί τα καθήκοντα και τις εξουσίες που αναθέτει ο κανονισμός 2016/679 στην εποπτική αρχή όσον αφορά τα υποκείμενα δικαίου που υπάγονται στη δικαιοδοσία της Ουγγαρίας και σύμφωνα με τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού και του παρόντος νόμου.

3. Στον τομέα των καθηκόντων που διαλαμβάνονται στις παραγράφους 2 και 2α και, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος νόμου, η Αρχή είναι επιφορτισμένη, ιδίως, με: **[σελ. 7 του πρωτοτύπου]**

- α) τη διεξαγωγή ερευνών, τόσο κατόπιν καταγγελίας όσο και αυτεπαγγέλτως·
- β) τη διεξαγωγή της διοικητικής διαδικασίας για την προστασία των δεδομένων τόσο κατόπιν αίτησης του υποκειμένου των δεδομένων όσο και αυτεπαγγέλτως·

[*παραλειπόμενα*] [καθήκοντα που δεν ασκούν επιρροή στην υπό κρίση υπόθεση]

- ε) την παρέμβαση, κατά περίπτωση, στις δικαστικές διαδικασίες που κινούνται κατόπιν αίτησης τρίτου·

[*παραλειπόμενα*] [καθήκοντα που δεν ασκούν επιρροή στην υπό κρίση υπόθεση]

- η) την εκτέλεση των λοιπών καθηκόντων που ανατίθενται στις εποπτικές αρχές των κρατών μελών με δεσμευτική νομική πράξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ιδίως με τον κανονισμό 2016/679 και την οδηγία (ΕΕ) 2016/680, καθώς και με νόμο.

[...]

5. Η Αρχή είναι ανεξάρτητη και υπόκειται μόνο στον νόμο, δεν υπόκειται σε καμία οδηγία στον τομέα των καθηκόντων της και εκπληρώνει τα καθήκοντά της αυτά χωριστά από άλλους οργανισμούς, χωρίς να υφίσταται επιρροή. Μόνον ο νόμος μπορεί να καθορίσει τα καθήκοντα της Αρχής.

A bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény (νόμος CLXI του 2011, σχετικά με την οργάνωση και τη διοίκηση των δικαστηρίων· στο εξής: νόμος περί οργάνωσης δικαστηρίων)

Άρθρο 6

Οι αποφάσεις των δικαστηρίων είναι δεσμευτικές για όλους, ακόμη και όταν το δικαστήριο κρίνει ότι έχει ή δεν έχει αρμοδιότητα σε μια υπόθεση.

Έκθεση των λόγων για τους οποίους υποβάλλονται τα προδικαστικά ερωτήματα

- 10 Το Δικαστήριο δεν έχει ακόμη ερμηνεύσει τα άρθρα 77 και 79 του κανονισμού 2016/679 υπό το πρίσμα της οριοθέτησης των αρμοδιοτήτων που προβλέπουν οι διατάξεις αυτές. Τα άρθρα αυτά προβλέπουν, υπέρ των θιγόμενων υποκειμένων δικαίου, δικαιώματα που μπορούν να ασκηθούν εκ παραλλήλου, πλην όμως η παράλληλη άσκηση των δικαιωμάτων αυτών μπορεί να δημιουργήσει αμφιβολίες ως προς την ασφάλεια δικαίου, όπως στην υπόθεση της κύριας δίκης. Σύμφωνα με τους εθνικούς δικονομικούς κανόνες, τα πολιτικά δικαστήρια δεν δεσμεύονται από τις αποφάσεις της εποπτικής αρχής, συνεπώς, δεν μπορεί να αποκλειστεί το ενδεχόμενο ένα πολιτικό δικαστήριο να εκδώσει απόφαση αντίθετη προς εκείνη της εποπτικής αρχής σχετικά με τα ίδια πραγματικά περιστατικά. **[σελ. 8 του πρωτοτύπου]**
- 11 Το αιτούν δικαστήριο είναι διοικητικό δικαστήριο το οποίο, δυνάμει των αρμοδιοτήτων που απονέμει το άρθρο 78 του κανονισμού 2016/679, ενεργεί με σκοπό την εποπτεία της απόφασης της εποπτικής αρχής. Οι αρμοδιότητες της εποπτικής αρχής καθορίζουν επίσης τις αρμοδιότητες του αιτούντος διοικητικού δικαστηρίου, δεδομένου ότι το τελευταίο μπορεί να εξετάσει τη νομιμότητα μόνον ως προς τα νομικά ζητήματα που εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της εποπτικής αρχής. Στην υπόθεση της κύριας δίκης το αιτούν δικαστήριο οφείλει να ελέγξει την απόφαση της εποπτικής αρχής σχετικά με την παράβαση του κανονισμού 2016/679, δεδομένου ότι τα πολιτικά δικαστήρια ενεργώντας βάσει των αρμοδιοτήτων που προβλέπονται στο άρθρο 79 του κανονισμού αυτού έχουν ήδη αποφανθεί τελεσίδικα επί του ίδιου αυτού νομικού ζητήματος. Η απόφαση του πολιτικού δικαστηρίου στερείται δεδουλευμένου στην υπόθεση της κύριας δίκης, διότι οι διάδικοι δεν είναι οι ίδιοι. Προσφεύγων, τόσο στην αστική διαδικασία όσο και στην υπόθεση της κύριας δίκης, είναι το υποκείμενο δικαίου το οποίο αφορά η επεξεργασία των δεδομένων, ωστόσο, καθώς στην αστική διαδικασία ήταν η υπεύθυνη επεξεργασίας, ενώ, στην υπόθεση της κύριας δίκης καθώς είναι η εποπτική αρχή, προς υποστήριξη των αιτημάτων της οποίας παρέστη η υπεύθυνη επεξεργασίας ως παρεμβαίνουσα. Δυνάμει του άρθρου 23, παράγραφος 4, του νόμου σχετικά με τις πληροφορίες, η εποπτική αρχή μπορεί να παραστεί στην αστική διαδικασία μόνο προς υποστήριξη των αιτημάτων του θιγόμενου υποκειμένου δικαίου. Εντούτοις, στην υπό κρίση υπόθεση η εποπτική αρχή δεν συμμερίζεται την άποψη του προσφεύγοντος, αλλά της υπεύθυνης επεξεργασίας, επομένως δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για τη συμμετοχή της στην αστική διαδικασία.
- 12 Δεν αμφισβητείται ότι το αιτούν δικαστήριο οφείλει να εξετάσει τα ίδια πραγματικά περιστατικά και την ίδια παράβαση —ερμηνεύοντας τις ίδιες κανονιστικές ρυθμίσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης και την ίδια εθνική νομοθεσία— για τα οποία το πολιτικό δικαστήριο έχει ήδη αποφανθεί τελεσίδικα. Σύμφωνα με τους εθνικούς δικονομικούς κανόνες, ακόμη και αν η απόφαση του πολιτικού δικαστηρίου δεν δεσμεύει το διοικητικό δικαστήριο, [αυτό το τελευταίο] δεν μπορεί να αγνοήσει τη γενική αρχή της ασφάλειας δικαίου, δυνάμει της οποίας οι

αποφάσεις των δικαστηρίων είναι δεσμευτικές για όλους (άρθρο 6 του νόμου περί οργάνωσης δικαστηρίων).

- 13 Κατά το αιτούν δικαστήριο, οι διαδικασίες προσφυγής που προβλέπονται στα άρθρα 77 και 79 του κανονισμού 2016/679 δεν μπορούν να έχουν ως σκοπό τη συνύπαρξη παράλληλων αρμοδιοτήτων για την εξέταση των ίδιων πραγματικών περιστατικών και της ίδιας παράβασης, συνεπώς, το Δικαστήριο πρέπει να τις οριοθετήσει. Διαφορετικά, θα μπορούσαν να εκδοθούν αντιφατικές αποφάσεις, γεγονός που θα έθιγε σοβαρά την ασφάλεια δικαίου, τόσο για τον υπεύθυνο επεξεργασίας όσο και για το υποκείμενο δικαίου το οποίο αφορά η επεξεργασία των δεδομένων.
- 14 Το αιτούν δικαστήριο εξετάζει μια ενδεχόμενη ερμηνεία, παρόμοια με το καθεστώς που αναπτύχθηκε στον τομέα του δικαίου ανταγωνισμού, κατά την οποία είναι απολύτως δυνατό να διαχωριστεί η άσκηση δημόσιων δικαιωμάτων από την άσκηση [σελ. 9 του πρωτοτύπου] ιδιωτικών δικαιωμάτων, χωρίς να θιγούν οι αρμοδιότητες ούτε τα δικαιώματα των υποκειμένων των δεδομένων. Η οδηγία 2014/104/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2014, σχετικά με ορισμένους κανόνες που διέπουν τις αγωγές αποζημίωσης βάσει του εθνικού δικαίου για παραβάσεις των διατάξεων του δικαίου ανταγωνισμού των κρατών μελών και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ορίζει, στο άρθρο 9, παράγραφος 1, ότι τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι η παράβαση διάταξης δικαίου ανταγωνισμού η οποία έχει διαπιστωθεί με τελεσίδικη απόφαση της αρχής ανταγωνισμού θεωρείται πλέον αδιάψευστη για τους σκοπούς της αγωγής αποζημίωσης. Το αιτούν δικαστήριο παρατηρεί έναν παραλληλισμό μεταξύ των δύο κανονιστικών καθεστώτων, δεδομένου ότι το άρθρο 82, παράγραφος 6, του κανονισμού 2016/679, το οποίο αφορά την άσκηση του δικαιώματος αποζημίωσης, παραπέμπει ρητώς στη δικαστική διαδικασία που προβλέπεται στο άρθρο 79 —η οποία στην ουγγρική έννομη τάξη εμπίπτει στην αρμοδιότητα των πολιτικών δικαστηρίων— ενώ, όσον αφορά την τήρηση των υποχρεώσεων που προβλέπει ο ίδιος αυτός κανονισμός, αρμοδιότητα έχει, κατά γενικό κανόνα, η εποπτική αρχή.
- 15 Κατά το αιτούν δικαστήριο, η προσφυγή που προβλέπεται στο άρθρο 77 του κανονισμού 2016/679 αποτελεί μέσο για την άσκηση δημόσιων δικαιωμάτων— παρά το γεγονός ότι υποβάλλεται με καταγγελία/αίτηση του υποκειμένου των δεδομένων— ενώ η δικαστική προσφυγή του άρθρου 79 εντάσσεται στην άσκηση των ιδιωτικών δικαιωμάτων. Το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το θιγόμενο φυσικό πρόσωπο μπορεί να κινήσει, κατά βούληση, οποιαδήποτε από αυτές τις διαδικασίες προσφυγής, χωρίς η μια εκ των δύο να αποτελεί προϋπόθεση ή λόγο αποκλεισμού της άλλης. Το Δικαστήριο έκρινε με την απόφαση της 27ης Σεπτεμβρίου 2017, *Ruškár* (C-73/16, EU:C:2017:725) (στο εξής: απόφαση *Ruškár*), ότι «[Τ]ο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει την έννοια ότι δεν αντιτίθεται σε εθνική νομοθεσία η οποία προβλέπει ότι η άσκηση ένδικης προσφυγής από πρόσωπο επικαλούμενο προσβολή του δικαιώματός του στην προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα το οποίο κατοχυρώνεται στην οδηγία 95/46/ΕΚ του Ευρωπαϊκού

Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Οκτωβρίου 1995, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών, εξαρτάται από την προηγούμενη εξάντληση των διαδικασιών διοικητικής προσφυγής που προβλέπονται στο εθνικό δίκαιο, υπό την προϋπόθεση ότι οι συγκεκριμένοι όροι κίνησης των εν λόγω διαδικασιών δεν επηρεάζουν δυσανάλογα το κατοχυρούμενο στη διάταξη αυτή δικαίωμα αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας ενώπιον δικαστηρίου» (απόφαση *Ruškár*, σημείο 1 του διατακτικού). Στην εν λόγω απόφαση το Δικαστήριο αναγνώρισε ότι η προηγούμενη διεξαγωγή της διαδικασίας διοικητικής προσφυγής συνιστά μέσο για την επίτευξη θεμιτών σκοπών γενικού ενδιαφέροντος, όπως είναι η αποσυμφόρηση των δικαστηρίων από διαφορές δυνάμενες να επιλυθούν απευθείας ενώπιον της οικείας διοικητικής αρχής καθώς και η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δικαστικών διαδικασιών όσον αφορά τις διαφορές στις οποίες ασκείται ένδικη προσφυγή παρά το γεγονός ότι έχει ήδη υποβληθεί διοικητική ένσταση (απόφαση *Ruškár*, σκέψη 67).

- 16 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, σε αντίθεση με τα πραγματικά περιστατικά της απόφασης *Ruškár*, η εθνική νομοθεσία δεν εξαρτά τη δικαστική προσφυγή από την προϋπόθεση της προηγούμενης εξάντλησης [σελ. 10 του πρωτοτύπου] των προβλεπόμενων διαδικασιών διοικητικής προσφυγής. Το ζήτημα νομικής ερμηνείας που τίθεται στην υπόθεση της κύριας δίκης οφείλεται ακριβώς στο γεγονός ότι οι εκ παραλλήλου κινηθείσες διαδικασίες προσφυγής μπορούν να οδηγήσουν σε διαφορετικά αποτελέσματα. Στην περίπτωση κατά την οποία το ίδιο φυσικό πρόσωπο κινήσει παράλληλα και τις δύο διαδικασίες προσφυγής, προκειμένου να αρθεί η ίδια παράβαση, πρέπει να οριοθετηθούν, από την άποψη του δικαστηρίου που έχει κατά προτεραιότητα αρμοδιότητα προς διαπίστωση της ύπαρξης παράβασης, τόσο οι αρμοδιότητες της εποπτικής αρχής —πέραν των αρμοδιοτήτων των διοικητικών δικαστηρίων, στα οποία εναπόκειται, δυνάμει του άρθρου 78 του κανονισμού 2016/679, να αποφανθούν επί των ένδικων προσφυγών που στρέφονται κατά των διοικητικών αποφάσεων— όσο και οι αρμοδιότητες των πολιτικών δικαστηρίων, στα οποία εναπόκειται, δυνάμει του άρθρου 79, να αποφανθούν επί των δικαστικών προσφυγών ιδιωτικού δικαίου. Σύμφωνα με την απόφαση *Ruškár*, η ενίσχυση της αποτελεσματικότητας των δικαστικών διαδικασιών συνιστά θεμιτό σκοπό γενικού ενδιαφέροντος ο οποίος, κατά το αιτούν δικαστήριο, πρέπει να επιτευχθεί σε όλα τα κράτη μέλη, ανεξαρτήτως των διαφορών που προβλέπονται στους εθνικούς δικονομικούς κανόνες.
- 17 Ο κάθετος παραλληλισμός των αρμοδιοτήτων είναι επίσης προβληματικός, δεδομένου ότι ο σκοπός που εκτίθεται στην αιτιολογική σκέψη 117 του κανονισμού 2016/679 —κατά την οποία η σύσταση εποπτικών αρχών στα κράτη μέλη, εξουσιοδοτημένων να εκτελούν τα καθήκοντά τους και να ασκούν τις εξουσίες τους με πλήρη ανεξαρτησία, είναι ουσιώδης συνιστώσα της προστασίας των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων τους προσωπικού χαρακτήρα—η υλοποίηση του οποίου επιβάλλεται υποχρεωτικά στα κράτη μέλη δυνάμει του άρθρου 51, παράγραφος 1, θα περιοριζόταν εν μέρει, αν

η δικαστική προσφυγή προηγούνταν της διοικητικής προσφυγής. Εφόσον η διοικητική και η δικαστική προσφυγή επιτρέπονται παράλληλα, αν εκδιδόταν πρώτα τελεσίδικη δικαστική απόφαση, αυτή θα δέσμευε την εποπτική αρχή στην απόφασή της επί καταγγελίας υποβληθείσας για τα ίδια πραγματικά περιστατικά. Κατά συνέπεια, σε μια τέτοια περίπτωση, οι αρμοδιότητες της εποπτικής αρχής που προβλέπονται στο άρθρο 58 του κανονισμού 2016/679 θα περιορίζονταν.

- 18 Στην εκκρεμή υπόθεση Facebook Ireland κ.λπ. (C-645/19), ο γενικός εισαγγελέας M. Bobek έκρινε στα σημεία 95 έως 97 των προτάσεών του, της 13ης Ιανουαρίου 2021 (στο εξής: προτάσεις του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση Facebook), ότι ένα υψηλό επίπεδο προστασίας των φυσικών προσώπων απαιτεί τη διασφάλιση της συνεκτικότητας. Κατά το αιτούν δικαστήριο, η εφαρμογή του άρθρου 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων απαιτεί συνεκτικότητα όχι μόνο σε οριζόντιο επίπεδο —μέσω της λειτουργίας του μηχανισμού συνεκτικότητας μεταξύ των εποπτικών αρχών— αλλά και σε κάθετο επίπεδο, όσον αφορά τη σχέση μεταξύ των διοικητικών και των δικαστικών προσφυγών. Το δικαίωμα πραγματικής προσφυγής που κατοχυρώνεται στο άρθρο 47 του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων μπορεί να διασφαλίζεται μόνο με την επίτευξη της ασφάλειας δικαίου, δηλαδή με τη συνεκτική εφαρμογή του δικαίου από ανεξάρτητους οργανισμούς αρμόδιους [σελ. 11 του πρωτοτύπου] για τη διεξαγωγή της διαδικασίας προσφυγής. Για λόγους συνεκτικότητας, πρέπει να προσδιοριστεί η προτίμηση μεταξύ των διαδικασιών προσφυγής που μπορούν να ασκηθούν παράλληλα από φυσικά πρόσωπα. Τούτο είναι δυνατό μόνο μέσω ερμηνείας του κανονισμού 2016/679, δεδομένου ότι τόσο η εποπτική αρχή όσο και τα δικαστήρια απολαύουν ανεξαρτησίας, στο πλαίσιο των αντίστοιχων αρμοδιοτήτων τους, όσον αφορά την έκδοση των αποφάσεών τους.
- 19 Στο πλαίσιο της διαδικασίας που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σχετικά με ένδικη διοικητική προσφυγή κατά απόφασης της εποπτικής αρχής δυνάμει του άρθρου 78 του κανονισμού 2016/679, το ζήτημα των παράλληλων αρμοδιοτήτων τέθηκε σε οριζόντιο επίπεδο μεταξύ του διοικητικού και του πολιτικού δικαστηρίου. Στο μέτρο που δεν είναι δυνατόν να οριοθετηθούν οι αρμοδιότητες και, όταν το ίδιο πρόσωπο ζητεί παράλληλα, λόγω της ίδιας εικαζόμενης παράβασης, την κίνηση της διοικητικής διαδικασίας του άρθρου 77 του κανονισμού 2016/679 και της προβλεπόμενης στο άρθρο 79 δικαστικής διαδικασίας, το ζήτημα που εκτίθεται στο σημείο 171 των προτάσεων του γενικού εισαγγελέα στην υπόθεση Facebook θα τεθεί επίσης υπό το πρίσμα των αρμοδιοτήτων του διοικητικού και του πολιτικού δικαστηρίου. Συγκεκριμένα, το διοικητικό δικαστήριο, το οποίο ασκεί εποπτεία επί της εποπτικής αρχής —στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων που του απονέμει το άρθρο 78— και το πολιτικό δικαστήριο, το οποίο ενεργεί δυνάμει του άρθρου 79, μπορεί να καταλήξουν σε [παράλληλο] «αγώνα δρόμου» για το ποια θα εκδώσει την πρώτη απόφαση. Επομένως, το δικαστήριο που τερματίζει πρώτο με τελεσίδικη απόφαση είναι εκείνο που πράγματι θα είχε την αρμοδιότητα να κρίνει αν, στη συγκεκριμένη περίπτωση, η επεξεργασία των δεδομένων είναι νόμιμη ή παράνομη.

- 20 Το αιτούν δικαστήριο συμφωνεί με την εποπτική αρχή ως προς το επιχείρημά της ότι η εξουσία που παρέχει το άρθρο 51, παράγραφος 1, του κανονισμού 2016/679, καθώς επίσης και τα καθήκοντα και οι εξουσίες που προβλέπονται στο άρθρο 57, παράγραφος 1, στοιχεία α' και στ', και στο άρθρο 58, παράγραφος 2, στοιχεία β' και γ', παρέχουν στην εποπτική αρχή κατά προτεραιότητα αρμοδιότητα για την έρευνα και την εποπτεία της τήρησης των υποχρεώσεων που προβλέπει ο κανονισμός αυτός. Κατά συνέπεια, το αιτούν δικαστήριο προτείνει στο Δικαστήριο να επιβεβαιώσει την ερμηνεία κατά την οποία, σε περίπτωση που η εποπτική αρχή διεξάγει ή διεξήγαγε διαδικασία για την ίδια παράβαση, η απόφαση της εν λόγω αρχής στην υπόθεση αυτή —καθώς και η απόφαση του διοικητικού δικαστηρίου που την εποπτεύει— έχουν προτεραιότητα στη διαπίστωση της ύπαρξης παράβασης, και στο πλαίσιο των εν λόγω διοικητικών διαδικασιών και διαδικασιών ενώπιον διοικητικού δικαστηρίου, οι αποφάσεις των πολιτικών δικαστηρίων που έχουν ενεργήσει δυνάμει του άρθρου 79 του κανονισμού 2016/679 δεν έχουν δεσμευτική ισχύ.
- 21 Η επίλυση της υπό κρίση διαφοράς προϋποθέτει, όσον αφορά τον προσδιορισμό της ύπαρξης παράβασης, την οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων της εποπτικής αρχής, του διοικητικού δικαστηρίου που εποπτεύει την απόφαση αυτής και του πολιτικού δικαστηρίου που ενεργεί [σελ. 12 του πρωτοτύπου] δυνάμει του άρθρου 79 του κανονισμού 2016/679. Προς τούτο, πρέπει να ληφθεί υπόψη το γεγονός ότι, αν δεν αναγνωρισθεί η κατά προτεραιότητα αρμοδιότητα της εποπτικής αρχής, το αιτούν δικαστήριο θα πρέπει, λαμβανομένης υπόψη της αρχής της ασφάλειας δικαίου, να θεωρήσει δεσμευτική την απόφαση του πολιτικού δικαστηρίου στην τελεσίδική του απόφαση και δεν θα μπορεί να εκτιμήσει το ίδιο τη νομιμότητα της διοικητικής απόφασης ως προς την ύπαρξη παράβασης, πράγμα που θα κατέληγε, στην πράξη, να καταστήσει άγευ αντικειμένου την αρμοδιότητα που προβλέπεται στο άρθρο 78 του κανονισμού 2016/679.
- 22 Εξάλλου, η διατήρηση της παρούσας κατάστασης θα δημιουργούσε γενική ανασφάλεια δικαίου, δεδομένου ότι η χρονολογική σειρά θα καθόριζε αν η απόφαση των διοικητικών ή των πολιτικών δικαστηρίων έχει δεσμευτική ισχύ για τις λοιπές εκκρεμείς ακόμη διαδικασίες.

[παραλειπόμενα] [ζητήματα εθνικού δικονομικού δικαίου]

Βουδαπέστη, 2 Μαρτίου 2021.

[παραλειπόμενα] [υπογραφές]